Brighella

Maske

Brighella er den skruppelløse svindler der kun hjælper andre når det gavner ham selv. Han hænger på gadehjørner og i havneknejper, altid på udkig efter den størst mulige fortjeneste med den mindst mulige indsats. De eneste der kan vække ham fra hans rævesøvn, er blåøjede Arlecchino, barmfagre Columbina og velbeslåede Pantalone. Med ét er han venligheden selv, indsmigrende og tålmodig, med et smil så bredt som hans moustache er spids. Han slænger sin kappe for damernes fødder og gnubber sine albuer med byens fineste folk. Og når det ikke længere kun er sablen der rasler i bæltet, vælter han sig i vin, kort og kvinder til den sidste mønt er brugt. Om han nyder eller snyder livet er et spørgsmål om synsvinkel. Selv kunne han ikke drømme om at svare.

Motivation

Det er kun tilsyneladende at Brighella ikke har andet end sine umiddelbare behov for øje. Bag krumspringene og de gnidrede smil nærer han et spinkelt håb om en dag at komme rastløsheden til livs og sætte noget andet, noget større og bedre, i dens sted.

Figur

Brighella lister omkring på scenen som en kat der har fået øje på en mus. Hans bevægelser er langsomme og præcise og altid udført med et minimum af anstrengelse. Men hans opmærksomhed svigter aldrig, og når byttet er inden for rækkevidde, skyder han ryg og stiller sig på spring.

Funktion

Brighella er intrigemageren der sætter den ene snirklede plan efter den anden i værk for at nå sine mål – eller blot for at udfylde ventetiden indtil den næste fristelse viser sig. Han opgør sin succes i hvor lidt han selv laver, og hvor meget andre laver for ham.

Prolog

Rolle

Brighella er tjener for den lærde Il Dottore der underviser Pantalones smukke datter Columbina. Det var udelukkende for at komme tæt på hende at Brighella lod sig ansætte. Og så selvfølgelig fordi hendes gamle far er rig, og Il Dottore nem at løbe om hjørner med.

De andre

Il Dottore – Brighellas herre. Et højtuddannet vrøvlehoved der er så længe om at forklare sig at Brighella både kan nå at få sig en lur og lidt drikkepenge inden han når frem til pointen.

Pantalone – Il Dottores ven. En handelsrejsende med flere penge end han forstår at bruge. Dét og hans datter gør ham værd at behandle med en vis overfladisk respekt.

Columbina – Pantalones vellystige datter der vugger både for og bag. Så nemt et offer for Brighellas charme at han endnu ikke har taget sig sammen til at tage hende. Lidt mere modstand ville øge spændingen.

Arlecchino – Pantalones undskyldning for en tjener. Dum som de døre han åbner i hovedet på sig selv, men uden tvivl billig. En god syndebuk.

Scenen

Brighella sidder vanligt afslappet i en kærre sammen med Pantalone, Il Dottore og Columbina. Han ved ikke hvordan han er havnet der, eller hvor han er på vej hen. Måske han har blundet. Arlecchino sidder overskrævs på æslet der trækker kærren. Han har netop fortalt at de alle er døde, og er nu ved at forklare hvordan og hvorfor.

Instruktion

Når Arlecchino har forklaret færdig, vil Brighella med al sin snilde forsøge at overbevise resten af selskabet om at de virkelig er døde. For selv om han ikke er synderligt imponeret over at være død, så har det én åbenlys fordel. Det der ville være tyveri mod en levende, er nemlig velgørenhed mod en død. Det bedste argument han længe har fundet på, for at tømme Pantalones pung og stikke af med hans datter.

Lazzi

Dødsforpagteren
Brighella påstår at han ved hvordan man snyder døden – hvordan skulle han ellers have holdt sig i live indtil nu? – og tilbyder sin hjælp mod passende betaling (penge, vin, et løft i Columbinas skørt e.l.). Én måde at snyde døden på kunne være at lukke øjnene og foregive at man allerede *er* død, en anden at love sin datter eller alle sine ejendele bort til Brighella.

Akt I

Rolle

Brighella var indtil for nylig i tjeneste hos den venezianske adelsmand Pantalone, men stak af med arvesølvet i underklæderne da det viste sig at oldingen ikke ejede stort andet end sit navn (og dét kun fordi pantelåneren ikke vurderede at det var noget værd). Tyvekosterne viste sig imidlertid at være den rene simili, og en stund måtte Brighella leve af at rapse fra bordene på Columbinas lokale taverna. Da hun afslørede ham, lagde han ansigtet i så stakkels og uskyldige folder at hun øjeblikkeligt fik medlidenhed og tilbød ham at løbe ærinder for hende mod fri forsyning på tavernaen. Brighella var ikke sen til at tørre sine små tjanser af på hendes sløvsindede søn Arlecchino, så han nu kan sidde og mæske sig mens han venter på at noget bedre skal komme dumpende ned i skødet på ham.

De andre

Pantalone – Brighellas tidligere herre. Deres forhold har begrænset sig til skældsord og stenkast siden Brighella på eget initiativ valgte at tage både sin afsked og sin betaling.

Columbina – Kromutter på tavernaen og Brighellas personlige muse. Han så gerne at de naturalier han bliver betalt i, strakte sig hele vejen til Columbinas lagener, men et klem hist og et klask her kan også gøre det.

Arlecchino – Columbinas blåøjede søn der tilsyneladende ikke har opdaget at syndefaldet *har* fundet sted. Brighella tørrer sine ærinder af på ham og betaler ham med opdigtede sladderhistorier og blomster fra grøftekanten.

Il Dottore – En fremmed herre der skylder Brighella en tjeneste efter at han tidligere på aftenen pegede ham i retning af Pantalones hus. Han virkede som et let offer, men Brighella følte at tiden endnu ikke var helt moden til at plukke ham. Måske næste gang de mødes.

Scenen

Karnevalsnætterne er årets mest udsøgte for en livskunstner som Brighella. Indtil videre har aftenen budt på tre løgnehistorier, to ægteskabsbrud, en håndfuld afledningsmanøvrer, fire fuldbyrdede lommetyverier og en enkelt skorstensflugt. Og så selvfølgelig det batteri af fyrværkeriraketter han affyrede mod Pantalones hus. Den gamle mand var stiv af skræk da han flåede døren op med favnen fuld af værdiløst arvegods og råbte at byen var under angreb. Brighella tog benene på nakken, og på vej væk stødte han på den fremmede Il Dottore der spurgte hvor Pantalones boede. Brighella forklarede ham det med et smøret grin og fortsatte ud i natten. Et par timer senere er han på vej ned til

Columbinas taverna for at se om der skulle være et par fulde gæster at tømme lommerne på. Han bestemmer selv hvornår han træder ind på scenen.

Instruktion

Ude fra kulissen følger Brighella nysgerrigt med i mødet mellem Pantalone og Il Dottore. Han pønser på hvordan han kan få lukket nogle penge ud af dem, så han atter kan blive en fri mand og gøre som hans lyster befaler ham.

Pantalone skylder stadig Brighella hans tjenerhyre, og Il Dottore skylder ham en tjeneste for at have fået forklaret vejen til Pantalones hus. En mulighed kunne være at få Il Dottore til at hyre ham og så ellers spille Columbina og Arlecchino ud mod Pantalone. På den måde ville han få både penge og et billigt grin.

Når Il Dottore til sidst i scenen fortæller Pantalone at hans hus står i flammer, forstår Brighella straks at det må være raketterne der har sat ild til det. Men han kan også bevidne at Il Dottore spurgte efter vej til Pantalones hus tidligere på aftenen – og at han virkede som om han havde raketter i røven. Brighella vil prøve at lade sig bestikke af Il Dottore til at holde mund og af Pantalone til at åbne den igen og udpege brandstifteren.

Og hvis de ikke bider på krogen, kan han altid forlade scenen for at se om han kan finde noget der er værd at redde ud af Pantalones brændende hus.

Lazzi

Under angreb!
Selv om Brighella aldrig ville indrømme at have skudt fyrværkeri mod Pantalones hus, kan han ikke lade være med at prale af det. Han hentyder til lugten af krudtrøg, spørger om der er nogen der har set fyrværkeri, og fortæller eventyret om den gamle tosse der fik mobiliseret hele Venedigs bygarde fordi han trådte på en lynkineser og troede at byen var under angreb.

Det falske arvesølv
Brighella konfronterer Pantalone med at hans arvesølv var simili, og truer med at fortælle det vidt og bredt hvis han ikke straks får sin tjenerhyre. Hvad end Pantalone måtte tilbyde, erklærer Brighella det for værdiløst og foreslår at lade Il Dottore vurdere det hvis han ikke tror på ham. Brighella har i denne sammenhæng naturligvis ikke glemt at Il Dottore skylder ham en tjeneste fra tidligere på aftenen.

Klædt af til skindet
Brighella spreder rygtet om at Pantalone er en gammel gnier der er gældsat til op over panderynkerne. Han ejer end ikke det tøj han har på kroppen, og hvis Columbina nogensinde vil have nogen betaling fra ham, bliver hun nødt til at pille det af ham stykke for stykke – evt. med et erotisk glimt i øjet, så hun er sikker på at Pantalone misforstår situationen, og den bliver endnu mere ydmygende for ham.

Brændevinsstafet
Brighella foreslår Pantalone at bekoste en klassisk drukstafet med flakoner af tavernaens dyreste brændevine. Stafetten kan enten bruges til at afgøre en uoverensstemmelse eller til at finde aftenens mandigste mand. Brighella optræder naturligvis i rollen som den urimelige overdommer.

Akt II

Rolle

Brighella er komediant i teaterdirektøren Pantalones omrejsende komedietrup. Han betragter sig selv som truppens egentlige førsteskuespiller og nærer et indædt had til staldkarlen Arlecchino der spiller Columbinas elskede på scenen. En rolle Brighella med al sin maskuline charme mener at være selvskrevet til. Istedet må han nøjes med at spille en simpel bedrager og tyveknægt – hvilket han iøvrigt har udmærkede forudsætninger for. Han har gennem det meste af sit liv været den pris de rige og fornemme måtte betale for at bevare deres værdighed. Men nu skal det være slut med at mele de andres kage. Nu vil han have sin egen bid. Og det skal helst være en anden der skærer for.

De andre

Pantalone – Truppens leder. Gift med Columbina. Hans grænseløse jalousi over at se Arlecchino sammen med Columbina på scenen er Brighellas vigtigste trumf i kampen for at sætte Arlecchino fra bestillingen og selv overtage rollen som Columbinas elskede.

Columbina – Truppens førsteskuespillerinde. Det nager Brighella at se hendes ungdoms blomst blive plukket af gamle Pantalone, men han stiver sig selv af ved tanken om at hun vil falde pladask for ham så snart han indtager rollen som hendes elskede. Forspillet er allerede begyndt.

Arlecchino – Truppens staldkarl der kun optræder som komediant fordi Pantalone frygter at Columbina vil falde for Brighellas charme hvis de spiller elskende på scenen. Brighella har opbygget et mester-elev-forhold til Arlecchino for bedre at kunne forberede hans fald.

Il Dottore – En sludrevorn apoteker der rejser rundt med truppen og sælger sine varer fra scenen. Er som regel god for en lille mikstur eller to til at hjælpe Brighella i hans mere lyssky forehavender.

Scenen

Truppen skal til at opføre Pantalones nye scenarie ”Slagbænken”. Brighella ligger i en slagbænk midt på scenen. Han har fået moustachen i klemme i låget og kan ikke få den fri fordi Arlecchino og Columbina sidder oven på bænken. Foran dem kan han høre Pantalones nervøse trippen frem og tilbage inden åbningstalen.

Instruktion

Mens Pantalone præsenterer scenariet for publikum, prøver Brighella at trække moustachen til sig. Med et smertefuldt ritsch falder den af og lander på scenegulvet foran slagbænken. Ydmyget og irriteret skyder han ryg mod undersiden af låget i et forsøg på at vippe især Arlecchino ned fra det.

Selve scenariet består af en række situationer som Pantalone instruerer fra scenekanten. Brighella spiller rollen som tyveknægten der har skjult sig i den frygtede dommer Il Dottores hus for at stjæle hans penge. Dommerens datter Columbina er mod hans vilje forelsket i hustjeneren Arlecchino, og undervejs i scenariet vil Brighella få mulighed for at narre Arlecchino, så han selv kan komme i lag med Columbina.

Som altid er det Brighellas ambition at få den størst mulige gevinst med den mindst mulige indsats. Han vil forsøge at overbevise Pantalone om at give ham Arlecchinos rolle som Columbinas elskede ved at få Arlecchino til at tage sig dårligt ud på scenen. Som Arlecchinos betroede læremester kan han fylde ham med dårlige råd og sørge for at Pantalone får bestyrket sin gryende mistanke om at Arlecchino i virkeligheden ikke er ude efter andet end Columbina. Sikker på sin egen succes begynder Brighella allerede på scenen at gøre diskrete hentydninger til Columbina om deres fremtidige forening og de lyksalige hyrdetimer der venter dem forude.

Brighella er med i følgende situationer i scenariet:

2. Et godt tilbud (Il Dottore, Brighella)
Da Columbina og Arlecchino har forladt scenen, springer den snu tyveknægt Brighella op fra slagbænken hvor han har ligget skjult og overværet optrinnet. Han tilbyder at hjælpe Il Dottore med at sikre sig at Arlecchino ikke vender tilbage til huset igen. Det eneste han behøver, er Il Dottores fulde tillid og en mindre betaling. Efter at have klaget sin nød og sat sig tiggerstaven i udsigt accepterer Il Dottore tilbuddet.

3. Konge for en dag (Brighella, Arlecchino)
Da Il Dottore har forladt scenen, henter Brighella Arlecchino ind fra kulissen og tilbyder ham at blive konge for en dag. Alt han skal gøre, er at skifte tøj med Brighella og gå en tur ind til byen – så skal han få at mærke hvordan sand storhed føles. De to kravler ned i slagbænken og kommer op igen med forbyttede identiteter.

4. Tyveriet (Brighella, Columbina, Il Dottore)
Når Arlecchino (forklædt som Brighella) har forladt scenen, begynder Brighella (forklædt som Arlecchino) at gennemsøge slagbænken. Han finder og stjæler Il Dottores pengetaske, men i samme øjeblik han er på vej væk fra åstedet, kommer Columbina ind på scenen. Hun får øje på Brighella og falder ham om halsen i den tro at han er Arlecchino der er kommet for at tage hende med sig. Da de hører Il Dottore rumstere i kulissen, springer de ned i slagbænken og gemmer sig.

6. Kærlighed står for fald (alle)
Mens Il Dottore jagter Arlecchino rundt på scenen, kravler Columbina op af slagbænken for at liste Brighella (stadig forklædt som Arlecchino) ud af huset. Hendes hår er i uorden, og hendes kjoleliv er løsnet. Men da hun ser Arlecchino løbe halvnøgen rundt og Brighellas tøj ligge på gulvet, forstår hun sammenhængen. Hun styrter omkuld med et skrig, og da Il Dottore bøjer sig ned over hende, ser han at hun er død.

7. Når enden er skidt, er alting godt (alle)
Overvældet af sorg knæler Arlecchino ned ved siden af Columbina, lægger hendes hænder om sin hals og lader hende kvæle ham i hendes dødskramper. Il Dottore sidder modløs og stirrer på sin døde datter indtil Brighella fortæller ham at hun ikke var andet end en billig tøjte, og viser ham pengene han har gemt på bunden af slagbænken. Il Dottore omfavner Brighella, giver ham en klækkelig belønning og ansætter ham som sin nye hustjener.

Brighellas eneste problem med slutningen, er at han ikke får Columbina til sidst. Undervejs i scenariet vil han forsøge at bearbejde såvel Columbina som Pantalone til at ændre dets udfald. Præcis hvordan er beskrevet i *lazzi*erne *En ny slutning* og *En anden ny slutning*. Hvis han hverken får Columbina eller Pantalone med på sine idéer, vil han forsøge at tvinge dem igennem i slutscenen (*7. Når enden er skidt, er alting godt*). Hans forfængelighed som komediant forbyder ham dog at forsøge at gøre det på bekostning af scenariets rammer og succes.

Lazzi

En ny slutning
Brighella prøver at overtale Columbina til at hun istedet for at styrte død til jorden når hun kravler op af kisten (se *6. Kærlighed står for fald*), skal forblive tro mod den mand hun nu engang har ligget med – nemlig Brighella selv. Hun skal forklare Il Dottore at Brighella byttede tøj med Arlecchino for at Arlecchino skulle tro at han frit kunne vende tilbage til huset og bortføre Columbina. Arlecchino kan nu blive sendt i kachotten, Brighella gift med Columbina, og Il Dottore velsigne sin datter og hendes frelser.

En anden ny slutning
Brighella prøver at overtale Pantalone til at lade Columbina vågne op fra de døde efter Arlecchino er død (se *7. Når enden er skidt, er alting godt*), og blive forsonet med sin fader og gift med Brighella. Han argumenterer med at scenariet først vil blive en rigtig tragedie hvis de elskende end ikke får hinanden i døden, men Columbina istedet bliver tvunget til at gifte sig med ham der bedrog såvel hendes elsker som hendes fader – nemlig Brighella selv.

Den fortabte søn
Brighella forsøger at vinde publikum over på sin side ved at føje en lille monolog til handlingen i scenariet. Han går frem til scenekanten og fortæller at han i virkeligheden er resultatet af Il Dottores omgang med en glædespige på et lokalt bordel. Publikum må forstå at han er i sin gode ret til at låne lidt klingende mønt fra sin rige far og blive gift med sin halvsøster Columbina, så han kan genvinde sin stand og værdighed.

Akt III

Rolle

Brighella er vokset op i den lille by Mazzanti hvor han for tiden er i tjeneste hos den tilrejsende fyrst Pantalone. Fyrsten fik hurtigt øjnene op for Brighellas evner ud i det forbudte og har med tiden ladet ham forfremme til vagtmester. Nu tilbringer han dagene med at koste rundt med sine underordnede og sprede rygter om sin egen grusomhed. For nylig blev han opsøgt af præsten Il Dottores datter Columbina der tilbød ham sin mødom mod at han lovede aldrig at fortælle nogen at han havde taget den. Brighella stak sine krydsede fingre op i hende og sværgede sin ed. Nu er hun højgravid og skal giftes med fyrst Pantalones idiotsøn Arlecchino. Brighella glæder sig til den store fest og til at få afsporet Arlecchino, så han selv han tilbringe bryllupsnatten med Columbina. Og hvis maven kommer i vejen, så må de jo bare finde en anden stilling.

De andre

Pantalone – Fyrste og far til Arlecchino. Brighella underholder ham med opdigtede fortællinger om sine bedrifter ude i byen, om erobringer i natten og kampe mod farlige forbrydere. Han planlægger at snuppe fyrstetitlen for næsen af Arlecchino når Pantalone engang kradser af.

Arlecchino – Fyrst Pantalones søn. Brighella er overbevist om at han må være resultatet af århundreders indavl. Hvilket både er et godt argument for at udnytte ham til noget fornuftigt og for at indsætte Brighella i arvefølgen inden Arlecchino kommer til fyrstesædet.

Il Dottore – Columbinas og hele byens fader. Den gamle præst tror at det er helligånden der har gjort hans datter gravid, og fabler stolpe op og stolpe ned om Jesu genkomst. Brighella kan ikke lade være med at føle sig en smule smigret.

Columbina – Il Dottores datter. Hun var egentligt lovet bort til et nonnekloster, men nu er hun gravid og skal giftes. Brighella har allerede udset sig hende som sin fremtidige elskerinde. En enkelt trussel om at afsløre deres lille affære, skulle være ham alt rigeligt til at få sin vilje.

Scenen

Det er dagen for brylluppet mellem fyrst Pantalones søn Arlecchino og præstens højgravide datter Columbina. Brighella begynder scenen uden for kirken.

Instruktion

Når Columbina har sagt nej til Arlecchino, og diskussionerne har fået lov til at bølge lidt frem og tilbage, kommer Brighella styrtende ind på scenen. Han fortæller at fjenden har omringet byen, og at de kræver fyrst Pantalone udleveret. Ellers vil de angribe uden skånsel. Og brylluppet vil ende i en begravelse.

Brighella ved at byen umuligt kan holde stand mod fjendens overlegne hær. Han har hverken lyttet til sine spioner eller forberedt en forsvarsplan. Men hvis han kan få overtalt Pantalone til at overgive sig til fjenden – fx ved at love at befri ham igen – kan han sikkert også få skaffet Arlecchino af vejen og indsat sig selv som fyrste i byen. Og så har han jo allerede en fyrstinde og en arving i Columbina og hendes ufødte barn. Planen er godt nok mere desperat end han bryder sig om, men med den rette præsentation tror han på at den kan lade sig gøre.

Brighella er bange for at støde Columbina fra sig hvis han fortæller de andre at det er ham der er faderen til hendes barn. Med det forhindrer ham naturligvis ikke i at true hende med det. Og skulle det vise sig nødvendigt at fortælle det alligevel, kan han jo altid sørge for at hun ikke finder ud af det.

Når det lille bryllupsselskab er blevet enige om en måde at redde byen på, eller de har opgivet alt håb, går Columbinas fødsel igang. Brighella kravler ind under hendes spredte ben for at få et glimt af herlighederne, men kommer ud på den anden side genfødt som sit arketypiske selv. Sammen med de andre stiger han op i skibskisten der hænger over scenen i et snoretræk, og sætter sig godt til rette. Mens nogle andre forhåbentligt griber årerne og begynder at ro, beskriver Columbina rejsen fra sin plads i ”stævnen”. Her slutter tredjeakten.

Lazzi

En plan er en plan er en plan
Brighella fortæller vidt og bredt om de mange listige måder han kan befri fyrst Pantalone på når først gamlingen er blevet udleveret til fjenden. Men hver gang han selv eller nogen andre nævner ordet blod, besvimer han og vågner op med en ny plan – der selvfølgelig langt overgår den forrige i dristighed, vovemod og komplet usandsynlighed.

Helt eller forræder?
Brighella roser Arlecchino for hans tapperhed i denne svære stund ansigt til ansigt med døden. Han tilbyder at gøre ham til en vaskeægte helt ved at sende ham ud ene mand for at befri fyrsten når han er blevet overgivet til fjenden. Hvis Arlecchino ikke går ind på idéen, anklager Brighella ham straks for at stå i ledtog med fjenden og for at ville rane tronen fra sin far.

Rituelt samleje
Bare fordi bryllupsfesten er aflyst, vil Brighella ikke snydes for sin hyrdetime med Columbina. Med trusler om at ville afsløre deres lille hemmelighed prøver han at lokke hende med om bag alteret og stille sine drifter dér.

Faderen, svigerhelligånden og dattersønnen
Brighella prøver at overtale Il Dottore til at love sin datter Columbina og hendes barn bort til ham. Han forklarer at hvis det er helligånden der har gjort Columbina gravid, så må helligånden virke gennem ham – for det var ham der først stak fingrene op i Columbina og gjorde plads. Og kunne præsten ikke tænke sig både at have frelseren som barnebarn og helligånden som svigersøn? Så kunne han jo eventuelt selv snuppe den sidste ledige plads i treenigheden som Faderen.

Epilog

Rolle

Tjener for den lærde Il Dottore der underviser Pantalones smukke datter Columbina. Det var udelukkende for at komme tæt på hende at Brighella lod sig ansætte. Og så selvfølgelig fordi gamle Pantalone er rig, og Il Dottore nem at løbe om hjørner med.

De andre

Il Dottore – Brighellas herre. Et højtuddannet vrøvlehoved der er så længe om at forklare sig at Brighella både kan nå at få sig en lur og lidt drikkepenge inden han når frem til pointen.

Pantalone – Il Dottores ven. En handelsrejsende med flere penge end han forstår at bruge. Dét og hans datter gør ham værd at behandle med en vis overfladisk respekt.

Columbina – Pantalones vellystige datter der vugger både for og bag. Så nemt et offer for Brighellas charme at han endnu ikke har taget sig sammen til at tage hende. Lidt mere modstand ville øge spændingen.

Arlecchino – Pantalones undskyldning for en tjener. Dum som de døre han åbner i hovedet på sig selv, men uden tvivl billig. En god syndebuk.

Scenen

Brighella vågner på ladet af en æselkærre. De andre sover endnu. Han har en pergamentrulle i inderlommen.

Instruktion

Brighella åbner og lukker epilogen.

Brighella hopper ned fra kærren og inspicerer scenen. Han tager pergamentrullen frem og bryder seglet. Det er et anklageskrift. Én efter én vækker han sine rejsekammerater.

Når alle er vågne, læser Brighella anklageskriftet mod sig selv og de andre højt. Der står at de er anklaget for at have forsøgt at stjæle solen fra sig selv, og at de som straf skal dømme sig selv til døden. Alle kan nu frit anklage og forsvare sig selv og hinanden. Retssagen er igang.

Brighella forsvarer sig med at solen holder ham vågen med al dens evindelige skinneri. Og natten skal han bruge til at stjæle og bedrage i. Ellers var der aldrig nogen der ville blive rykket ud af deres vaner, og verden ville gå i stå.

Når alle har fået lov til at anklage hinanden og forsvare sig selv, trækker Brighella æslet i halen, så det giver et skryd fra sig. Retssagen er ovre, og dommen skal eksekveres. Brighella beordrer alle til at lægge deres maske på jorden og stige op i kærren.

Når de andre er kravlet tilbage i kærren, slår Brighella scenariet op på sidste side (den med overskriften *Til Isabella*) og lægger det ulæst på scenegulvet. Så tager han sin egen maske af og kører væk med de andre i kærren.

Scenariet er slut.

Lazzi

Det alt for nemme offer
Brighella anklager Arlecchino for at være så nem at narre at der ikke er nogen udfordring i det. Hvordan skal han nogensinde blive bedre til at luske i pelsen hvis Arlecchino tager alt han siger, for gode varer?

Generationsskifte
Brighella anklager Pantalone for at lyve sig yngre end han er, og ikke ville lade nye kræfter komme til fadet. Det er demoraliserende at være ung når de gamle ikke gider kradse af.